

Příloha 7

SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje vzdělávání v SO ORP Vyškov

Název projektu:

Místní akční plán rozvoje školství II MAS Vyškovsko
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009086

Realizátor:

MAS Vyškovsko, z.s.
Aktualizováno 9/2018-3/2020

Verze: 1. Aktualizace, schválena ŘV dne 27.2.2020

Autoři: Realizační tým MAP II

Kontakt: masvyskovskomap@seznam.cz, 777 582 766

1 Úvod

SWOT analýza byla vytvořena na základě vypracovaných podkladů v analytické části, které byly předloženy pracovním skupinám. Všechny podklady k analytické části jsou vstupními materiály k diskusi uvnitř jednotlivých PS. Prioritní oblasti analýzy korespondují s pracovními skupinami a prolínají se s prioritami a cíly MAP II. V předchozím projektu MAP byla vytvořena také pracovní skupina pro rozvoj kariérového poradenství. V současném projektu došlo k přesunutí náplně této PS do Pracovní skupiny pro rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků včetně polytechnického vzdělávání, kariérové poradenství.

Obecně SWOT analýzu řadíme mezi základní metody strategické analýzy díky jejímu integrujícímu charakteru získaných, sjednocených a vyhodnocených poznatků, ze kterých je možné určit strategii dalšího rozvoje projektu, organizace apod. SWOT je zkratka z anglického originálu, kde S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti) a T = Threats (Hrozby). Tato zkratka tedy značí vnitřní silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí organizace. Tato analýza poskytuje podklady pro formulaci rozvojových směrů, aktivit a strategických cílů. Spočívá v rozboru a hodnocení současného stavu organizace (vnitřní prostředí) a současné situace okolí organizace (vnější prostředí).

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
	Silné stránky	Slabé stránky
VNITŘNÍ (atributy organizace)	➤ ➤ ➤	➤ ➤ ➤
	Příležitosti	Hrozby
VNĚJŠÍ (atributy prostředí)	➤ ➤ ➤	➤ ➤ ➤

Obr. 1: Schéma tvorby SWOT analýzy

Ve vnitřním prostředí jsou identifikovány silné a slabé stránky, které jsou vymezeny vnitřními faktory efektivnosti projektu ve všech významných oblastech. Vnější prostředí jsou oblasti, které organizace sama nemůže ovlivnit – existují nezávisle na projektu a jeho působením. Ve vnějším prostředí identifikujeme příležitosti a hrozby ve všech významných oblastech: politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní a ekologické. Získané výstupy slouží jako podklad ke strategické části a návrhům dalších opatření a akčních plánů.

Aktualizace SWOT analýzy vychází z poslední verze v dokumentu MAP a je doplněna a upravena dle zjištěných informací z místního šetření provedeného Místní akční skupinou Vyškovsko, z.s. v rámci projektu MAP II. Nejprve se formou diskuze či jiných metod našly aktuální silné/slabe stránky, nastínily hrozby a příležitosti. Poté se dokumenty srovnaly a došlo k vytvoření SWOT analýzy, která odráží aktuální potřeby a názory v území. Rozdíly mezi jednotlivými analýzami jsou popsány v textu pod tabulkou, aby bylo vidět, kde došlo k posunu. Je velké pozitivum, že jsme dokázali využít příležitosti a proměnit je v silné stránky, anebo naopak pojmenovat nové slabé stránky a vytyčit si je jako cíle do příštího období. Aktualizace celé SWOT analýzy proběhla nejen na základě dotazníků Popis potřeb školy, které byly rozeslány všem školám zapojeným do projektu MAP II, došlo ke zjištění potřeb škol a stavu jednotlivých gramotností. Každá zapojená škola v projektu MAP II předala RT MAP vypracovaný Popis potřeb školy, ve kterém zpracovala vyhodnocení vlastního pokroku ve škole v tématech čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoje potenciálu každého žáka v oblasti rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků včetně polytechnického vzdělávání a v tématu rovné příležitosti ve vzdělávání. Jedním z výstupů dotazníku byly i další potřeby a aktuální priority/problémy rozvoje školy. Pro komplexní výstup se k těmto materiálům doplnily výstupy MŠMT za celé ORP a podněty ze všech pracovních skupin MAP II, Řídícího výboru a vzdělávacích seminářů. Dále proběhla řada osobních setkání se zástupci škol, veřejností a rodiči, aby byl podán pohled z různých stran. Všechny výstupy, které byly takto zpracovány, dále budou k dispozici pro připomínkování.

SWOT analýza je zpracována ve všech prioritních oblastech. První SWOT analýza byla vypracována ve vztahu na školství a vzdělávání v území SO ORP Vyškov zahrnuje souhrnný pohled na území. Poté se zaměřuje na jednotlivé oblasti: Rovné příležitosti, Čtenářskou gramotnost, Matematickou gramotnost, Podnikavost a iniciativu dětí (včetně polytechnického vzdělávání), kariérové poradenství a Financování. V každé pracovní skupině byla vedena diskuze do hloubky problému, tzn., že předmětem nebyla jen identifikace problémů, ale především došlo k identifikaci pravých příčin stávajícího stavu. Cílem popisu příčin bylo najít hlavní důvody, které zapříčinily jeho vznik a jak může MAP zabránit jeho možný další výskyt do budoucna. V pracovní skupině dále byly navrženy možné nápravné kroky, kterými lze postupovat a slabé stránky minimalizovat. Klíčovým bodem celého tohoto postupu byla aktualizace návrhu priorit a cílů a propojení s aktivitami v Strategickém rámci MAP a následně s konkrétními aktivitami v akčním plánu. Výstupem je tedy revize analýzy stavu a potřeb aktérů ve vzdělávání v území a revize SWOT-3 analýzy. Revizí a aktualizací SWOT analýzy bylo sestaveno východisko pro strategickou část dokumentu MAP.

2 SWOT-3 analýza vzdělávání v SO ORP Vyškov

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ Nastavení rovných příležitostí (společného vzdělávání) ve školách ➤ Zájem pedagogů o další vzdělávání a široká nabídka DVPP ➤ Propojení regionu, reakce na potřeby území díky aktivitám projektu MAP II ➤ Dostatečná kapacita škol ➤ Bezpečné prostředí škol ➤ Sdílení dobré praxe mezi školami ➤ Využívání moderních technologií ve výuce na některých školách ➤ Zázemí škol, jejich vybavení a učební pomůcky ➤ Spolupráce školy se zřizovatelem a NNO na společenských akcích obce	➤ Problém zastupitelnosti pedagogů při nemocnosti či školení ➤ Velký počet žáků ve třídách ➤ Nedostatečná motivace dětí a žáků ➤ Nedostatečná úroveň znalostí moderních technologií u pedagogů ➤ Nízká prestiž školství ➤ Nedostatek stabilní finanční podpory ➤ Vytváření konkurenčního prostředí mezi školami ➤ Nezájem rodičů o spolupráci se školou ➤ Nízká podpora zřizovatelů ve vztahu ke kvalitní škole ➤ Obavy z nových možností, příležitostí a obecně z neznáma ➤ Nedostatečná informovanost a propagace akcí v regionu
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Budování trvalého partnerství v rámci MAP II ➤ Vzájemná spolupráce mateřských, základních, středních a vysokých škol ➤ Propojení a posílení spolupráce všech aktérů v území (firmy, podnikatelé, NNO, veřejnost, rodiče) ➤ Zapojení do projektů týkajících se oblasti školství a vzdělávání (metodické kabinety, kolegiální podpora, další vzdělávání prostřednictvím webinářů apod.) ➤ Podpora ředitelů v kvalitním řízení školy ➤ Prohloubení spolupráce s PPP Vyškov	➤ Nesystematičnost MŠMT, způsob financování školství, legislativní překážky ➤ Nadbytek administrativní práce ředitelů a pedagogů ➤ Nízká prestiž školství ➤ Nedostatek odborníků spolupracujících se školami (neurolog, psycholog, speciální pedagog, právník) a jejich financování školami ➤ Nerespektování spádovosti škol rodiči ➤ Řízení školy – malá kompetence a flexibilita ředitelů v důsledku nařízení MŠMT

➤ Využití sociálně aktivizačních služeb ➤ Prezentace školy a jejich aktivit ➤ DVPP v oblasti moderních a digitálních technologií a jejich bezpečnosti ➤ Využívání dotačních prostředků z operačních programů ➤ Sdílení dobré praxe ➤ Mezinárodní spolupráce ➤ Obohacení klasického vzdělávání o alternativní prvky a způsoby výuky (např. Montessori, Daltonská výuka) ➤ Celoživotní vzdělávání a učení ➤ Profilování školy ➤ Fundraising	➤ Nedostatečná připravenost absolventů vysokých škol pedagogických fakult do praxe ➤ Předsudky a závist ve vztahu ke školství ➤ Syndrom vyhoření učitelů ➤ Nízká prestiž učebních oborů, preferování gymnázií a nezájem o technické obory ➤ Příliš velká nabídka aktivit pro školy (projekty z různých dotačních fondů – zdrojů) ➤ Zřizování soukromých škol
--	---

Ze SWOT analýzy vyplývá, že mezi vnější atributy, které ovlivňují vzdělávání, patří jednoznačně nedostatek stabilní finanční podpory. Díky dotačním titulům a projektům si mnohé školy vypomohly krátkodobým financováním personálu a nákupem pomůcek či vybavením učeben. Ovšem je silná potřeba stabilních investic, ideálně s ukotveným dlouhodobým systémem MŠMT, kdy již z pedagogických fakult vycházejí absolventi připraveni do praxe. Malé školy mají velké problémy se vzájemným zástupem v případě nemocnosti či plánování dalšího vzdělávání. K dalšímu vzdělávání lze využít formu webinářů.

Předsudky a závist, které ve školství panují lze předcházet otevřeností škol, dostatečnou informovaností rodičů a veřejnosti. Dobrou komunikací mohou školy postupně odbourávat konkurenční prostředí a využít svých zkušeností k vzájemné podpoře a spolupráci. V rámci vzdělávacích seminářů pořádaných v rámci projektů Místních akčních plánů mohou pedagogové najít oporu u odborníků z praxe a nechat si pomoci jak v otázkách týkajících se inkluze, tak též načerpat inspiraci v palčivých problémech a oblastech, např. jak předejít syndromu vyhoření.

Nedostatečná motivace dětí a žáků by se mohla vyřešit prostřednictvím nového vybavení škol, zavedením moderních technologií a nových metod do výuky, které zpestří vyučování. Velkou oblibu získává polytechnického vzdělávání, které díky nákupu vhodných stavebnic, nástrojů, pomůcek či vybavení učeben podporuje jak manuální zručnost dětí, ale rozvíjí jejich kreativní myšlení. Lze uplatnit napříč několika předměty a na různých stupních škol. Tyto aktivity podporují i neziskové organizace a firmy. V regionu je oblíbená Lipka, SVČ Maják, Junák, Knihovna Karla Dvořáčka, které se zabývají mimoškolními aktivitami či nabízejí programy vhodné pro školy.

Velmi přínosné se školám ukázalo sdílení dobré praxe a vzájemná inspirace škol navzájem. Cílem je propojení a sdílení škol nejen toho dobrého, ale i sdílení společných problémů, je

třeba otevřít komunikaci a stmelit celý region. Velmi dobře se takto pracuje, když má škola velkou podporu zřizovatele.

Bohužel v celkovém přístupu dětí ke vzdělávání se odráží celkový vývoj společnosti a její hodnoty. V dnešní době je nízká nezaměstnanost, spousta volných míst na vysokých školách, velmi mnoho míst na středních školách a děti nejenže nemají potřebu se učit, protože projdou přes přijímací řízení, ale bohužel nemají i vnitřní motivaci a nastavení z rodiny k tomu, chtít se něco učit a dělat to sám pro sebe. Je nutné podpořit spolupráci školy a rodičů, provázat více zřizovatele a celkově propojit spolupráci v území.

Jako velké negativum je vnímán termín zjišťování výsledků žáků ze strany ČSI, který je stanoven na květen, kdy žáci 9. ročníků mají již dávno po přijímacích řízeních a motivace k čemukoliv je nízká. Ideální by byl přesun termínu do ledna.

3 SWOT-3 analýza v prioritní oblasti Rovné příležitosti

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ Sdílení dobré praxe ➤ Využití dotací na nákup vhodných pomůcek a zajištění personálu ➤ Nabídka spolupráce neziskových organizací s rodiči ➤ Využití poznatků ze seminářů v praxi ➤ Možnost setkávání se speciálním pedagogem a psychologem	➤ Efektivní práce s dokumentem IVP ➤ Uchopení pozice asistent pedagoga ➤ Spolupráce s rodiči ➤ Podpora nadaných žáků ➤ Spolupráce s PPP ➤ Neustálý nárůst výchovných problémů
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Podpoření spolupráce s poradnou, zřizovatelem, rodiči a ostatními aktéry ➤ DVPP, Zážitkové semináře ➤ Workshopy pro rodiče, kulaté stoly ➤ Webináře ➤ Sociálně aktivizační služby ➤ Využití dotačních titulů	➤ Nedostatek psychologů a speciálních pedagogů na školách ➤ Nedostatečné zkušenosti a znalosti pedagogů, nedostatečná připravenost absolventů ➤ Všeobecný nezájem, nedůvěra a nevědomost, mediální obraz inkluze ➤ Stabilní zajištění financí nejen na pomůcky a vybavení ➤ Negativní postupy MŠMT a PPP – posouzení a schválení podpůrných opatření a s tím související problém financování asistentů pedagogů ➤ Odebrání asistentů pedagogů v logopedických třídách

Oproti předešlé SWOT analýze je velké pozitivum vidět v tom, že využíváme příležitostí a měníme je v silné stránky. Krásným příkladem jsou aktivity sdílení dobré praxe, které školy hodnotí jako velmi přínosné a oblíbené. I přes rychlé zavedení inkluze si školy našly cestu, využily svých možností a pracují na rovných příležitostech pro všechny. Samozřejmě je to jednodušší v menších kolektivech. Díky Šablonám získaly školy potřebné vybavení, pomůcky a zajištění personálu, ovšem je nutné dále se vzdělávat a systematicky pracovat. Je dobré využít otevřenosti učitelů a podpořit je ve sdílení praxe, které povedou ke spolupráci mezi školami a zmírní se tlak na školy jako na vzájemnou konkurenci.

4 SWOT-3 analýza v prioritní oblasti Čtenářská gramotnost

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ Propojení čtenářských dovedností do dalších aktivit, předmětů ➤ Aktivní a ochotní pedagogové ➤ Školní besídky, recitační soutěže ➤ Logopedická prevence v MŠ ➤ Dobře vybavená regionální knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově	➤ Nízká podpora rodin vedoucí k systematickému čtenářství ➤ Nedostatečná propagace akcí v regionu v návaznosti na čtenářskou gramotnost ➤ Nárůst žáků s narušenou komunikační schopností a poruchami učení ➤ Malá spolupráce obecních a školních knihoven
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Využití moderních technologií ➤ Spolupráce s dalšími aktéry (knihovny, NNO, firmy, obce, science centra) ➤ Vzájemná spolupráce MŠ, ZŠ, SŠ, sdílení dobré praxe ➤ Zvyšování motivace ke čtení v souvislosti s dalšími oblastmi (film, kulturní akce, knihovny) ➤ DVPP ➤ Sdílení příkladů dobré praxe ➤ Čtenářské kluby, dílny čtení ➤ Setkávání učitelů českého jazyka ➤ Autorská čtení, besedy	➤ Praktická nepřipravenost nových pedagogů ➤ Podceňování čtenářské gramotnosti jako základu pro rozvoj všech ostatních oblastí vzdělávání ➤ Nadměrné využívání informačních a komunikačních technologií dětmi, přehlacení informacemi ➤ Vysoké počty dětí ve třídách ➤ Snižování kvality vydávané literatury, metodických pomůcek ➤ Nedostatek stabilní finanční podpory (personálně, materiálně)

Z analýzy vyplynulo, že je čtenářská gramotnost důležitá i mimo oblast českého jazyka. Bohužel je velmi znát nezáměr ze strany rodičů, klesající tendence čtení a vzájemného vyprávění a naopak zvyšování zájmu o digitální technologie, což se odráží v mluveném projevu dětí a zvyšujícím se nárůstu vad řeči a malou slovní zásobou. Rodiče nakupují sice dětem knihy, ale společně již tolik nečtou. Naštěstí jsou v mnoha školách podporovány logopedické lekce a je kladen důraz na uvědomění si důležitosti čtenářské gramotnosti v běžném životě a její vliv na vývoj dítěte. Na druhou stranu lze i moderních technologií využít k oživení výuky a získávání informací, což je pro děti velká motivace. Za silné stránky lze považovat besídky, školní představení a soutěže, kdy aktivní učitelé využijí potenciál svých dětí a podpoří tím vzájemnou spolupráci jak ve třídě, škole, tak s rodiči, veřejností či

svým zřizovatelem. Tato podpora a vzájemná spolupráce je velmi důležitá a přínosná. Za slabou stránku je označena spolupráce škol s místními knihovnami. Po vzájemném propojení lze využít potenciálu obecních/městských knihoven a školám nabídnout výměnný fond či podporu formou různých programů přímo pro děti. V knihovnách jsou většinou lidé, kteří pracují jak s klasickou, tak s aktuální beletrií a mohou být školám skutečnou oporou. Knihovny též mohou být vhodným místem k setkávání napříč generacemi, např. při autorském čtení, besedách se spisovateli. Za slabou stránku byla označena též nedostatečná propagace akcí v regionu v návaznosti na čtenářskou gramotnost, což lze podpořit opět podpořením spolupráce škol mezi sebou navzájem, jejich zřizovateli, dále podporou spolupráce s ostatními aktéry v území. Z čím více zdrojů informace k cílovým skupinám půjdou, tím bude větší efekt. Dále je též důležitá správná informovanost a předávání informací, což lze částečně regulovat otevřeností škol směrem k veřejnosti.

Ze škol je velká poptávka po vzájemných setkávání učitelů stejných aprobací pro sdílení praxe a načerpání nových poznatků či metod práce. Velmi motivační je pro děti rozvoj čtenářských kroužků či klubů přímo na školách, pro nejmenší jsou velmi vhodné čtenářské dílny, ve kterých se praktikují metody kritického myšlení, které je více než nutné u dětí a žáků začít podporovat a využívat.

5 SWOT-3 analýza v prioritní oblasti Matematická gramotnost

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ Matematické soutěže ➤ Dlouhodobý systém výuky ➤ Částečná digitalizace informačního systému, využívání moderních technologií ve výuce ➤ Existence matematických tříd ➤ Inteligence žáků a jejich zájem ➤ Využívání dotačních titulů k vybavení učeben a nákupu pomůcek ➤ Projektové dny	➤ Nízká motivace žáků ➤ Nízká podpora nadaných a talentovaných žáků ➤ Zastaralá IT technika ➤ Nízká provázanost mezi 1. a 2. stupněm ➤ Podpořit matematické představy již v MŠ ➤ Neochota učitelů pro vzájemné sdílení – konkurence
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Spolupráce s prestižními školami, vědeckými centry ➤ DVPP – interaktivní metody a formy práce, metody a formy práce s nadanými dětmi ➤ Provázání spolupráce učitelů matematiky různých stupňů ➤ Vhodné využití IT techniky	➤ Nedostatek absolventů, kvalifikovaných pedagogů ➤ Malá podpora matematiky (veřejností i MŠMT) ➤ Velké množství míst na SŠ – malá motivace žáků ➤ Slabá finanční podpora (materiálně i personálně)

➤ Spolupráce mezi školami, sdílení dobré praxe ➤ Nové projekty, dotační tituly ➤ Alternativní směry a způsoby výuky	➤ Nadměrné využívání technologií ➤ Negativní mínění veřejnosti na zavedení povinné maturity z matematiky
---	---

Z této SWOT analýzy v oblasti matematické gramotnosti došlo oproti předchozímu šetření na mnoha školách k posunu díky prostředkům ze Šablon a k nakoupení pomůcek a IT techniky. Bohužel je potřeba stálá a systematická finanční podpora, a to nejen k nákupu pomůcek, ale i k jejich aktualizaci a udržitelnosti. Momentálně je velký problém sehnat aprobovaného kvalitního pedagoga a v případě nemocnosti vyřešit kvalitní zástup. K eliminaci nebezpečí syndromu vyhoření je dobré využít systém DVPP. Nabízí se zde využít i příležitosti pro sdílení dobré praxe a vzájemná podpora učitelů a převést je v silné stránky každé školy. Též je nutné více rozvíjet matematickou gramotnost již v mateřských školách a podpořit přechod z MŠ do ZŠ a dále propojenost mezi 1. a 2. stupněm ZŠ. Tato problematika lze řešit formou kulatých stolů a živé diskuze, doplněnou návštěvou jednotlivých škol. Školy velmi chválí matematické soutěže a projektové dny, protože nabízí široké spektrum využití různých metod a způsobů práce, které jsou pro děti atraktivnější a zajímavější. Na některých školách používají metody Hejného matematiky. Nízkou motivaci žáků k matematice lze podpořit právě pestrou nabídkou programů ve spolupráci s prestižními školami, vědeckými centry, též účasti v soutěžích. Přínosem je aktivní spolupráce se středními školami a spolupráce škol navzájem.

6 SWOT-3 analýza v prioritní oblasti Podnikavost a iniciativa dětí (včetně polytechnického vzdělávání), kariérové poradenství

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ Dny otevřených dveří, vánoční dílničky, tvoření rodičů s dětmi, výstavy ➤ Zapojení školy do polytechnických soutěží, prezentace školy ➤ Spolupráce s firmami, institucemi a středními školami, exkurze do firem ➤ Projektové dny ➤ Rozvoj polytechnické výchovy, EVVO	➤ Větší provázanost teoretické výuky v IT a technických oborů ➤ Pedagogická neznalost postupů, pomůcek ➤ Spolupráce mezi učiteli ➤ Nereflektování aktuálních potřeb požadavků trhu kariérovým poradcem
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Propojení spolupráce s ostatními školami, institucemi, NNO, firmami a podnikateli – spolupráce s odborníky	➤ Nedostatek kvalifikovaných pedagogických pracovníků ➤ Nízká prestiž učňovských oborů

z praxe ➤ Silná poptávka společnosti a vývoj školství technickým směrem, podpora polytechniky i určité akčnosti a podnikavosti žáků ➤ Sdílení dobré praxe, exkurze ➤ Inspirace ve velkých krajských projektech ➤ DVPP	➤ Nízká nezaměstnanost ➤ Nedostatek financí ➤ Klesající úroveň vzdělávání
---	---

Oproti předešlé analýze je zřejmé, že došlo na školách k posunu v rámci polytechnické výchovy, a to jak vybavením škol, tak obohacením výuky zajímavými praktickými činnostmi. Velmi se osvědčily projektové dny, kdy žáci spolupracují vzájemně napříč jednotlivými ročníky, ale navíc školy navazují spolupráci s dalšími školami a institucemi. Přínosné a zajímavé jsou exkurze do firem v regionu, které nabízí nejen poznání skutečného světa, ale samozřejmě otvírají nabídku potencionální nabídky zaměstnání.

Rezervy jsou ve vzájemné spolupráci mezi učiteli a poté mezi samostatnými školami. Velkým problémem je nedostatečné vzdělávání kariérových poradců, které by mohlo být řešeno ve spolupráci s vysokými školami v rámci jejich kurzů. V případě nedostatku kvalifikovaného personálu v otázce kariérového poradenství lze využít odborníků z praxe a přizvat je do škol.

Se změnou společnosti je vidět, že se mění i poptávka po tradičních řemeslech a středních školách. Bohužel neustále je slabý zájem o učňovské obory a manuální profese, ovšem toto lze podpořit jejich neustálou propagací a vhodnou formou spolupráce se školami (jako jsou například exkurze, soutěže, projektové dny).

Slabou stránkou se ukázala nedostatečná informovanost při plánování akcí, čemuž napomůže prohloubení spolupráce se zřizovateli a ostatními organizacemi, které napomohou sdílet přenos informací např. i pomocí internetových stránek a sociálních sítí.

Toto prohloubení vztahů a spolupráce, zejména s firmami a podnikateli, by mohlo být velmi přínosné do budoucna. Školy potřebují finanční, materiální i metodickou podporu, poptávají nové kurzy a akce, kde si vše mohou žáci a učitelé osobně vyzkoušet a prožít. Pro firmy je spolupráce se školami též velmi přínosná, protože v rámci kariérového poradenství mohou nabídnout volné pozice na trhu práce.

7 SWOT-3 analýza v prioritní oblasti Financování

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
➤ „Jistota“ financování školství ➤ Metodická podpora (pomoc) ze strany MAP/MAS k dotacím ➤ Spolupráce s firmami, podnikateli ➤ Zapojení do projektů a finanční podpora aktivit školy ➤ Na menších obcích podpora zřizovatele	➤ Nestálost a nekonceptnost MŠMT (výměna ministrů) ➤ Prestiž vzdělávání a školských institucí ➤ Financování provozních zaměstnanců ➤ Nezájem rodičů o spolupráci se školami ➤ Vytváření konkurenčního prostředí mezi školami ➤ Neplnění slibů politiků o navýšení mezd
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
➤ Dotační expert (projektový manažer) v území pro školy, který bude fungovat pod zřizovatelem ➤ Využití dotačních titulů ➤ Podpora spolupráce mezi školami ➤ Prohloubení spolupráce všech aktérů ve vzdělávání (školy, zřizovatelé, firmy, NNO a další) ➤ Fundraising a sponzorské dary ➤ Propojení a sdílení lidí napříč školami (sdílený psycholog, speciální pedagog, právník, účetní apod.) ➤ DVPP v oblasti veřejných zakázek, moderních technologií, apod.	➤ Nedostatek stálého financování ➤ Nedostatek pedagogických i nepedagogických pracovníků ➤ Strach a obavy z podmínek dotačních programů ➤ Ekonomická recese v budoucnosti ➤ Politická nejistota ➤ Krácení rozpočtů škol ze strany zřizovatele ➤ Nedostatečná finanční a organizační podpora ze strany zřizovatele

Tato prioritní oblast vznikla nově v souvislosti s navazujícím projektem MAP II. Byla ustanovena Pracovní skupina pro financování, která je důležitá především ve vazbě na přenos informací mezi pracovními skupinami a Řídícím výborem. Financování školství je v současné době velmi aktuální téma, které je diskutováno na celorepublikové úrovni. Silnou stránkou je celková „jistota“ financování školství. Velmi kladně je hodnocena i metodická pomoc a podpora ze strany MAP/MAS k dotacím. Aktivitami spolupráce, které jsou realizovány v rámci projektu MAP II, je podpořena spolupráce nejen napříč školami, ale i firmami a dalšími aktéry. Jako největší slabou stránku ředitelé spatřují nestálost a

nekoncepčnost MŠMT, která je zapříčiněna především výměnou ministrů. Dále řeší nízkou prestiž vzdělávání a školských institucí z pohledu veřejnosti. Výrazně slabou stránkou je také financování provozních zaměstnanců. Velkou příležitostí lze spatřovat v prohloubení spolupráce se zřizovatelem mimo jiné zajištěním dotačního experta (projektového manažera) pro školy, který jim bude pomáhat se zpracováním a administrací investičních i neinvestičních projektů, čímž lze eliminovat hrozbu nedostatečné finanční a organizační podpory ze strany zřizovatele. Důležitým krokem je také podpora spolupráce mezi školami, ale i dalšími aktéry ve vzdělávání (zřizovatel, firmy, NNO a další).

8 Shrnutí a závěr

Závěrem lze říci, že velký vliv na vzdělávání má jednoznačně nedostatek stabilní finanční podpory. Díky dotačním titulům a projektům si mnohé školy vypomohly krátkodobým financováním personálu a nákupem pomůcek či vybavením učeben. Ovšem je silná potřeba stabilních investic, ideálně s ukotveným dlouhodobým systémem MŠMT, kdy již z pedagogických fakult vycházejí absolventi připraveni do praxe. Spoustu času a energie ubírá ředitelům a učitelům nadbytek administrativní práce, velké počty dětí ve třídách a stále se snižující prestiž učitelského povolání. Je dobré využít příležitostí a podporovat spolupráci mezi školami navzájem, dále mezi všemi aktéry v území a budovat trvalá partnerství.

Velmi pozitivní je, že ve sledovaném období došlo k určitému vývoji. Za silné stránky školy považují besídky, školní představení a soutěže, kdy aktivní učitelé využijí potenciál svých dětí a podpoří tím vzájemnou spolupráci jak ve třídě, škole, tak s rodiči, veřejností či svým zřizovatelem. Zajišťují tím bezpečné prostředí škol a nastavují rovné příležitosti všem dětem.

Bohužel v celkovém přístupu dětí ke vzdělávání se odráží celkový vývoj společnosti a její hodnoty. Například jako velmi těžká se jeví spolupráce s rodiči, někdy je zmiňována slabá podpora zřizovatele. Velkým problémem se jeví nedostatek psychologů a speciálních pedagogů na školách. Velkou otázkou jsou v dnešní době moderní technologie. Jejich nadměrné využívání dětmi lze ve školách korigovat a využít motivačně k oživení výuky a získávání informací.

Oproti předešlé analýze je zřejmé, že došlo na školách též k posunu v rámci polytechnické výchovy, a to jak vybavením škol, tak obohacením výuky zajímavými praktickými činnostmi. Velmi se osvědčily projektové dny, přínosné a zajímavé jsou exkurze do firem v regionu, které nabízejí nejen poznání skutečného světa, ale samozřejmě otvírají nabídku potencionální nabídky zaměstnání. Slabou stránkou se ukázala nedostatečná informovanost při plánování akcí, čemuž napomůže prohloubení spolupráce se zřizovateli a ostatními organizacemi, které napomohou sdílet přenos informací např. i pomocí internetových stránek a sociálních sítí.

Z pohledu škol je velmi kladně hodnocena realizace projektu MAP II v území SO ORP Vyškov. Prostřednictvím aktivit spolupráce, které vznikají za podpory projektu MAP II, dochází k eliminaci některých slabých stránek a využívání příležitostí k rozvoji vzdělávání. Aktivita jsou realizovány plošně v celém území MAP, především pak ve školách, které udělily souhlas se zařazením do projektu MAP II. Celkově lze konstatovat, že díky tomuto projektu dochází k určitému posunu v kvalitě vzdělávání v území SO ORP Vyškov. Velmi kladně jsou hodnoceny aktivity pro sdílení dobré praxe napříč školami např. ukázkové hodiny. Pro rozvoj polytechnické výchovy jsou nabízeny různé programy např. ukázka tradičních řemesel, workshopy lesní pedagogiky, řemeslné dny apod. V rámci podpory znalostních kapacit je realizována celá řada workshopů, seminářů, konferencí a kulatých stolů ve vazbě na prioritní oblasti projektu. Díky projektu dochází k prohlubování spolupráce všech aktérů ve vzdělávání tj. škol, zřizovatelů, firem a podnikatelů, neformálního a zájmového vzdělávání, rodičů a široké veřejnosti.

